MALİYET ANALİZİ

Maliyet – Maliyet Analizi

Maliyet

Bir malı veya hizmeti yapmak ve satmak için, doğrudan doğruya yahut dolaylı olarak yapılan masrafların tümü

Maliyet analizi

Bir malın veya hizmetin maliyetinin belirlenmesini, incelenmesini sağlayan bir analiz, hesaplama işlemi

Üretim Maliyetleri – Genel giderler

1. **Direkt Malzeme** (hammadde)
2. **Direkt İşçilik**
3. **Nakliye**
- Ürünün bir operasyondan diğerine taşınması
4. **Operasyon makinesi**
- Elektrik
- Bakım
- Amortisman: Duran varlıkların, aşınma, yıpranma veya eskime payını ifade eder
5. **Genel giderler** (%10 -%25)

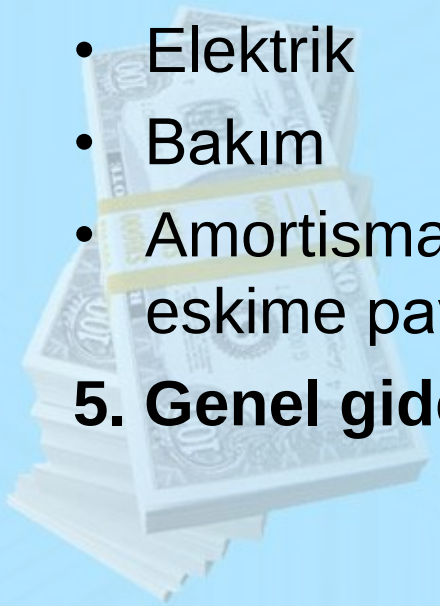

Örnek maliyet analizi

Kafes tipi direk üretimi

1. Direkt Malzeme Maliyeti

- (İlk madde ve malzeme; hammadde): Üretilen ürünün ana maddesini oluşturan ve ekonomik açıdan önemli olan malzemedir.
- Örneğin, mobilya üretiminde kullanılan sunta, pantolon üretiminde kullanılan kumaş gibi.

Örnekteki malzeme → NPU demiri

- Malzeme maliyeti (tl/kg): 1.4 tl/kg
- Ağırlık = 2.5 kg
- Malzeme maliyeti = 2.5*1.4 = 3.5 tl

2. Direkt İşçilik

Bir işletmenin temel üretim konusunu oluşturan ürün veya hizmeti üretmek için bizzat çalışan işçinin (üretime doğrudan yüklenebilen) emeğinin parasal tutarıdır. Örneğin, torna tezgahını kullanan işçinin, kaynak departmanında çalışan işçinin, elbise üretiminde dikişçi işçisinin ücreti.

Örnekteki işçilik maliyeti

Brüt maaş = 1200 tl

SGK primi (%15.5) = 1200*15.5/100 = 186 tl

İşveren işsizlik sigorta fonu (%2) = 1200*2/100 = 24 tl

Yemek + taşıma = 100 tl

İşverene toplam maliyet = 1200 + 186 + 24 + 100 = **1510 tl**

Ayda 1510 tl → Saatte 1510/30/24 = 2.1 tl yapar

Not: Net maaş = 950 tl (1200 tl, SGK primi, işsizlik sigorta fonu, gelir vergisi, damga vergisi gibi kesintilere uğradıktan sonra işçinin eline geçen miktar)

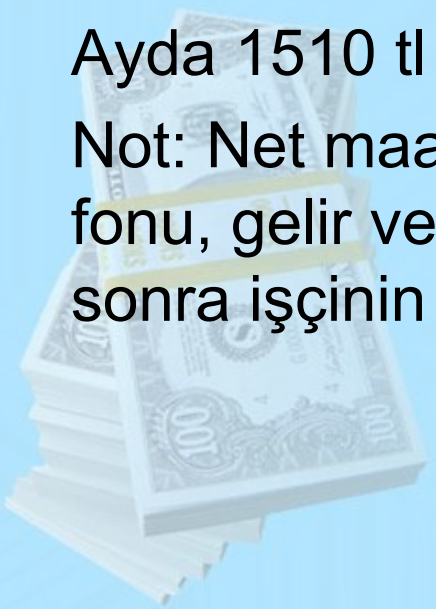

Operasyon	Operasyon Zamanı (dk)
Kesme	5
Delme	10
Oyma	5
Bükme	10

Toplam işçilik = 5 + 10 + 5 + 10 = 30 dk

İşçilik birim ücreti (tl/saat) = 2.1

İşçi Maliyeti (tl) = 30 * 2.1 / 60 = 1.05 tl

3. Nakliye

Operasyon	Nakliye Zamanı (dk)
Kesme	5
Delme	8
Oyma	5
Bükme	10

Toplam nakliye zamanı = 5 + 8 + 5 + 10 = 28 dk
Nakliye birim ücreti tl/saat = 10
Nakliye maliyet = 28 * 10 / 60 = 5 tl

4. Operasyon makinesi

- Elektrik
- Bakım
- Amortisman: Duran varlıkların, aşınma, yıpranma veya eskime payını ifade eder

Elektrik Maliyeti

Operasyon	Güç (Watt)	Elektrik birim ücreti (1 kwh) (tl)	Enerji (kwh)	Elektrik maliyeti (tl)
Kesme	750	0.29	63	18
Delme	1000	0.29	133	39
Oyma	750	0.29	63	18
Bükme	750	0.29	125	36

Elektrik birim ücreti →(1 kwh) (tl) → 1 kw'lık enerji çeken aletin 1 saat boyunca çalışması için ödenen tl

Enerji (kwh) = Nakliye zamanı x Güç

Elektrik maliyeti = Enerji x Elektrik birim ücreti

Toplam elektrik maliyeti = 18 + 39 + 18 + 36 = 111 tl

Bakım Maliyeti

Operasyon	Yıllık bakım ücreti	Operasyon Zamanı (dk)	Bakım maliyeti
Kesme	1000	5	0.01
Delme	1200	10	0.02
Oyma	900	5	0.01
Bükme	850	10	0.02

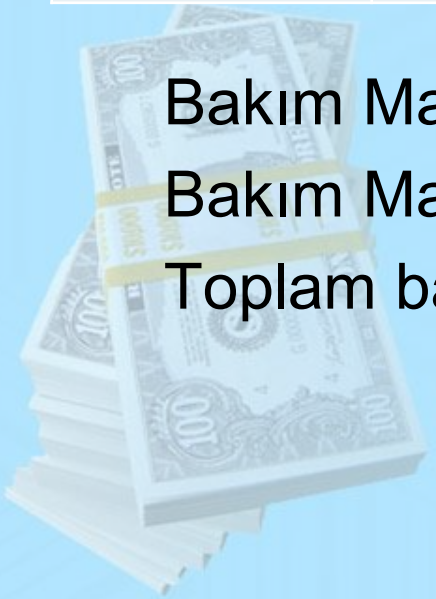

Bakım Maliyeti = Yıllık bakım ücreti * Operasyon zamanı

Bakım Maliyeti = (1000/365/24/60)*operasyon zamanı (dk)

Toplam bakım maliyeti = 0.01+0.02+0.01+0.02 = 0.06 tl

Amortisman Maliyeti

Operasyon	Operasyon Zamanı (dk)	Makine ücreti (tl)	Ekonomik ömür (yıl)	Amortisman tutarı (tl/ saat)	Amortisman maliyeti
Kesme	5	30000	5	0.685	0.0571
Delme	10	25000	5	0.571	0.0951
Oyma	5	30000	5	0.685	0.0571
Bükme	10	40000	5	0.913	0.1522

Kesme Operasyonu için hesaplama:

Makine maliyeti (tutar) = 30 000

Ekonomik ömrü = 5 yıl

Yıllık amortisman tutarı = Tutar / Ekonomik Ömür

=30 000 / 5 = 2000 TL

Amortisman tutarı / saat = 2000/365/24 = 0.685 tl

Amortisman maliyeti=(Amortisman tutarı/saat)*(Operasyon zamanı)

Amortisman maliyeti = (Amortisman tutarı/saat)*(Operasyon zamanı)

Amortisman maliyeti = 5dk * 0.685 tl/saat / 60 = 0.0571 tl

Toplam amortisman maliyeti = 0.0571 + 0.0951 + 0.0571 + 0.1522 = 0.3615 tl

Toplam operasyon makinesi maliyeti = 11 + 0.06 + 0.3615 = 111.5852 tl

5. Genel giderler (%10 -%25)

Toplam üretim maliyeti = 3.5 + 1.05 + 5 + 111.5852 = 121.1352 tl

Genel giderler = 121.1352 * 15 / 100 = ~18.17

Toplam maliyet

Toplam maliyet = Üretim maliyeti + Genel giderler

Toplam maliyet = 121.1352 + 18.17 = 139.31 tl